

SZARVASI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Jókai-utca 1257. sz., hová a lap
szellemi részét illető közlemények küldendők.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyszerre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Egyszáma 16 fill.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Szerkesztő és lejtulajdonos:

Benezúr Sándor.

Felolós szerkesztő:

Salacz Elemér.

KIADÓHIVATAL: Jókai-utca 1257. sz., hová a hirdetések,
előfizetési pénzek és reklamációk Intézendők.

EGYES SZÁM KAPHATÓ:

Müller K., Farkas S., Póczy M., Pletenik J., Kozsuh J., Glózik
Gy., Vitalis J. utak kereskedésében.

Munkáskamarák.

Saját erőnkől, szívós természetünkől, tanulási kedvünkől és a művelt Nyugat jóvoltából ma már odajutottunk és azon a ponton állunk, hogy minden elfogultság és szerénytelenség nélkül sorozhatjuk magunkat a civilizált nemzetek sorába, habár — sovinizmus ide, sovinizmus oda — egy és más tekintetben sok kívánni való marad fenn.

De ne firtassuk a dolog érzékenyebb részét; maradjunk meg csak abban a kellemes tudatban, hogy nagyot haladtunk, hatalmas arányokban fejlődünk, csak hogy még kitartóan küzdenünk és fáradhatatlanul előre törnünk kell, hogy végre lelkiismeret furdalás nélkül megállhassunk egy keveset pihenni, hogy új erőt, fokozott kedvet nyerve további munkálkodáshoz, méltó versenytársai legyünk a számottevő nemzeteknek és semmivel sem legyünk mögöttük.

A munka, a nemes, komoly, férfias és becsületos munka fok-

mérője egy állam nagyságának. A renyhe, tunya, elbizakodott, önmagukat túlbecsülő népek sohasem emelkedhetnek valami magasra s az ily irányú törekvés mindenkor csalfa ábránd, meddő kísérlet marad. Egy nemzetet csupán dolgos kezű, szilárd jellemű fia emelhetik oly színvonalra, hol félelem és rettegés nélkül megállhat. A nép tartja fenn az államot, latba teszi erejét, fárad, küzdöklik a honjáváért, a haza jólétéért. Ezzel szemben a munkás ember jogosan és sem alamizsna, sem kegyelemkenyérképpen várhatja el, hogy munkásságának, ha nem is busás gyümölcsét, fényes ellenszolgálatát kapja meg, de annyi jusson neki, hogy saját existenciája és családjának nyugodt megélhetése biztosítva legyen.

Természetesen csak ama nemzetek fejlődtek rohamosan, lettek tekintélyesekké és ragyognak csóadás nagyságban, amelyek méltányolni és elősmerni tudják a nép elévülhetetlen érdemeit és ha nem is tékoztak, még sem fukarkodtak a jól megérdemelt: honorá-

lásban, vagyis lehetővé tették a szerény igényű, nem nagy vágyu szegény emberek megélhetését.

Nátunk is a nép serény munkaszeretete, erős hazafias érzülete és makacs ragaszkodása a szülőföldje rögjéhez tette lehetővé egy barbarizmusaiból kivetkőző nemzet kialakulását, olyan nemzetét, mely páratlan gyorsasággal és mesébe illő varázslattal kapaszkodott föl a kultúra lajtorjának oly magas fokára, hogy némileg az idegeneknek is szembeüntünk.

Látjuk tehát, hogy megvannak eszközeink és módjaink a lendületes fejlődéshez, meg van a tehetség és képesség a megállapodás nélküli fokozatos emelkedésünkhöz, mégsem jutunk előre. Sőt immár oda fejlődtek a dolgok, hogy az elernyedés szomorú jelei mutatkoznak a látóhatáron. Ha még idejében nem karoljuk föl elhanyagolt ügyeinket, borzalmas állapotok szentantui leszünk.

S mindez a nép munkanélküliségének, megélhetése nehézségeinek, helyzete súlyos, nyomasztó voltának tudható be. A szegény

TÁRCSA.

Csalfa vagy.

*Míg ölelve lúzzel, piros ajkad
Nékem sug szerelmes szavakat,
Sőtél szemed már másnak ül tükön,
Óh, mert csalfa vagy.*

*S míg veám borulva esküszöl, hogy
Szived a sárga enyém marad,
Tükön már is egy másra gondolsz,
Óh, mert csalfa vagy.*

Mezarthán.

Ének a hétről.

(Táncpróbából. Tótostó magyar tanító.)

Felharsan a zene...
Bájos táncba kezdve
Suhannak a párok,
A legények, lányok.

A hófehér ruhák
Diserétül lebbennek,
Öröm estje van ma
Tánczos gyermekeknek.
Van közöttük nem egy
Öklömmől nem nagyobb,
Már is midegy néki
Boston-e vagy galopp.
Német, francia táncz,
Vagy magyar, az midegy,
Kis ujjába van az
Oh már régen mindnek.
A lánytól sem ijed
Egyik sem meg kérem:
„Szép Nagysád egy tourra
Jöjjön táncba velem.”
Igy eseng a csóppóság
Nagyoktól tanulta
S kicsi szívét bánat
Meg irigység dülje,
Ha a lányt, akit kért
Mindez meg nem batja
S úgy félvállról felel:
„Tizediket kupja.”
T. i. táncza vele már
Előbb ennyi vágyott,
(Irgyltek ugy-e
Bálozó nagy lányok?)

S a tizedik tánczos
A többivel együtt
Vár s van harag, közbe
Ha a zene megszűnt.
No de hangzik újra
Polka, vagy mazúrka,
S bájos táncba kezdve,
Nagy kocsesen lejtve
Suhannak a párok,
A legények, lányok.

Hallatlan ez. Magyar földön,
Magyar iskolába
Tótul cseveg a tanító
És a tanítványa.
„Mért beszélnek édes leltem
Magyar nyelven veled,
Hiszen tótnak születél te,
Tót a nyelved s neved.”
Igy szaval a tanító úr
S kicsi tanítványa
Banbán vallják aztán, hogy
Tak, izme szlovácz.
Tanítónak, a mint hallja
Örül szíve, lelke,
Tanítványit hogy ő ilyen
Jelesen nevelte.

munkás embernek az utolsó mentőszközkhöz kell folyamodnia: a kivándorláshoz. Kénytelen elhagyni a haza földjét, mely nem tudja betevő falatját megadni.

A belügyminiszter a kivándorlások megakadályozására a képviselőház elé törvényjavaslatot terjesztett, a melynek életbeléptetésével ugyan meg lesz oldva talán a kivándorlások kérdése, ám egy sokkalta égetőbb és jelentőségtebb kérdés marad eldöntetlenül, tudniillik, miként biztosítjuk az országban maradásra birt embereket a megélhetésről.

Ilyen válságos és dilemmás időkben megragadja a figyelmet az Országos Iparegyesület munkásvédelmi szakosztályának legújabb mozgalma a munkáskamarák szervezése ügyében.

A munkás-kamarák a kereskedelmi és iparkamarák mintájára és ezek székelyein volnának szervezendők. Igen helyesen jegezte meg az előadó, hogy hazánk az egyetlen ország, melyben a munkásosztálynak nemcsak az állami életre nincsen befolyása, hanem még existenciáját legközelebről érintő törvények és rendeletek megalkotásánál sincs még csak informatív szava sem. Tévedésnek és igazságtalanságnak tartja a munkások egyesülésének megakadályozását vagy megnevezését, mert a munkások szervezése legbiztosabb alapja a társadalmi békének. Javasolja továbbá a munkás-kamarák mihamarábbi életbeléptetését, a mit a társadalmi béke megóvása és a

polgári egyenjoguság érvényesítése szempontjából szükségesnek tart.

A munkás-kamarák nemes, humanus eszméjének sürgős keresztülvitele fölötté fontos és szervezésükkel többé-kevésbé el lehetne fojtani a mind sürűbben és erőteljesebben felhangzó panaszokat; a munkás-kamarák létesítésével talán enyhíthetnék az elégtelenség, mely a munkás nép körében uralkodik és ezeknek az intézményeknek hivatásos vezetői szak tudásukkal, körültekintésükkel és a viszonyok alapos ismeretével a megoldás helyes nyitját megtalálnák.

A munkás-kamarák magasztos feladata lenne a hozzájuk forduló munkás embereknek mindenféle ügyes-bajos dolgaikban fölvilágosítással, tanácscsal szolgálni, a munkanélkülieket, a mennyire csak lehet, segíyezni és elhelyezni, utóbbit talán több sikerrel, mint az állami munkaközvetítő intézet, a munkaadók és munkások között a jó viszonyt ápolni, az összekötő kapesot fentartani, sérelmes dolgokban véleményt adni és eképen az itéleteket részrehajlatlanabbakká tenni. Szóval a munásoknak is meg volna a maguk testülete, mely kizárólag az ő érdekeiket képviselné és védené.

A képviselőház nemrég megalakult munkásügyi bizottságának működése körébe tartozik a munkás-kamarák ügye is és ettől a bizottságtól várjuk el, hogy a felvetett közhasznu eszme megtestesüléséhez hathatósan hozzá fog járulni.

Pánszláv tanító.

Vérlázítóan felháborító hírt hozott nekünk a pósta. Egy levelet kaptunk, amelyben nagy, nehéz és — sajnos — igaz vádak foglaltatnak egy szarvasi ág. ev. tanító ellen.

Röviden arról szól e levél, hogy egy szarvasi tanító eltötösítja növendékeit. Azoknak lelkébe átkos pánszláv eszméket olt, megtagadja nyelvünket. Mert eme jeles tanfőru, magyar tanfőru eképpen oktatja növendékeit: „*minek beszélnek én veletek magyarul, hiszen ti nem vagytok magyarok, hanem tótok,*“ s nem is beszél tanítványaival soha magyarul, hanem csak tótul.

Tehát e jeles tanfőru a helyett, hogy magyar tanítói, hazafiu tartozó köteleessége szerint népünk magyarosítására törekedne, növendékei szívébe a magyar haza és nyelv iránti szeretetet csöpögtetne,

eltötösítja őket annyira, hogy midőn növendékei az ő iskolájából — melybe talán a magyar nyelvnek némi ismeretével mentek — a ismétlő iskolába kerülnek, egyetlen szót sem tudnak magyarul.

S el lehet-e képzelnünk azt, hogy a tót szülöktől származott, a családi körben, az Isten házában s még az iskolájában is folytonosan a tót nyelvet halló gyermek fogékony kedélyére seinni hatást se gyakoroljon a tanító szava, mely arra oktatja, hogy ő tót. Remélhetjük-e, hogy az így nevelt nemzedékből jó magyar polgára lesz valaha e hazának. Remélhetjük-e, hogy községünk tót ajku lakossága nyelvben és szivben magyar lesz valaha, ha iskoláinkban helyt adunk olyan tanítóknak, mint *Kóczy Mihály*, a ki arra oktatja tanítványait, hogy ők tótok.

Hogy mindezt miért cselekszi *Kóczy Mihály* tanító ur, arra hamarosan nem lehet mást felelni, minthogy ő maga is tót, ő maga pánszláv eszmékért lelkesedik, (ha ugyan értelmi képessége van azokat felfogni) s így magyar iskolában, magyar tanítók közt nincs helye. Ebrudon ki vele. Mint a levélíró igen helyesen jegyzi meg: menjen Muszkaországba, ott talán idővel nagy ember lehet.

De álljon itt maga, a *Kóczy Mihály* ur magyar ellenes tanmüködését leleplező levél:

Tekintetes szerkesztő ur. Folyó hó 5-én a városi ismétlő iskolába beiratkozott egy leány, a ki eddig az eziüst szőlői ismétlő iskolába járt. Ez a leány az igazgató tanító kérdéseire — a melyek magyarul intéztettek hozzá — sehogysem akart magyarul felelni, csak tótul.

Mikor az igazgató kérdezte tőle, mi az oka annak, hogy nem akar magyarul beszélni, azt felelte, hogy nem tud, mert a tanító ur odakint soha sem beszél velök magyarul, még a tanítás alatt sem.

Ez nagy baj, de még nagyobb baj az, ha a tanító azt mondja tanítványainak: „*minek beszélnek én veletek magyarul, hiszen nem vagytok ti magyarok, hanem tótok.*“ Ezt pedig *Kóczy Mihály* tanító ur a leány állítása szerint megtette. — Talán jó volna eme jeles hazafinak becses tudomására hozni, hogy a községi iskolaszék határozata szerint a községi iskolákban társalgási, mint tannyelvül csakis a magyar nyelvet lehet használni. A másik kijelentéséért pedig jó volna az utat megmutatni neki az utat neki Muszkaország felé, ott talán boldogulhatna az ilyen eszmékkel s idővel még nagy ember lehetne.

Eddig a levél, melyet bár teljesen szavahihető úri ember írt, az abban foglaltak igazságáról való személyes meggyőződés végett magunk is utána jártunk a dolognak s a való igazságot a levélben fog-

De nem oda Buda, ej no
Álljunk meg egy szóra,
Számadásra ütött végre
Ütött már az óra.
Skandalum az, nem egyéb, hogy
Eddig is eltörték,
Ideje, hogy brevi monu
Kitogyék a szőret.
Ha kívül lesz a birtokon
Jussa lesz kántálni
Szive, lelke hogy nem magyar:
Tak, mizme szlováci.
De akkor is jusson majd a
Klgyelmed eszébe,
Ritkán üt, de ha üt kemény
A magyar ütése.
Holmi pánszláv tanítókkal
Jól el tud még bänni
S megtanítja ellenségét
Kesztyűbe dudálni.

HEGEDŐS.

lalt állításokkal teljesen egyezőnek találtuk.

Vétkes Kóczy Mihály mint tanító. De még nagyobb a bűne, mint magyar polgárnak. S bűneit nemcsak súlyosabbá, de menthetlenné teszi azon körülmény, hogy Kóczy Mihály tanító már egyszer meg volt intve azért, mert növényekével tótul beszélt.

Amidőn e botrányos dolgot az iskolaszék és a tanfelügyelő úr becses figyelmébe ajánljuk, nem kételkedünk abban, hogy Kóczy Mihály tanítót kíméletlen és példásszigorral fogják sújtani magyar-ellenes üzemléiről.

Jegyzők gyűlése.

Szeghalom községben gyűlt össze vasárnap Békésvármegye jegyzői karának egy része, hogy megjelenjenek a jegyzői egyesület közgyűlésén. A közgyűlésen a következő községek voltak képviselve: Bucsatelep, Füzesgyarmat, Köröstarcsa, Ladány, Mezőberény, Szarvas, Szeghalom és Vésztő. Jelen voltak: Petneházy Ferencz elnök, Csánki Jenő főszolgabíró, Kolozsi Endre, Mucsi Mihály, Golián Soma, Kovács Albert, Tardy Lajos, Batizi Ferencz, Fehér László, Kovács Gyula, Bácsi Dani Benecz János, Sukk István, Horváth Gyula, Beké Albert, Klauzner Miksa, Veress Gyula, Egyed Ignác, Petry Gyula.

A közgyűlés.

Petneházy Ferencz elnök délután 4 óra körül üdvözlőlván a megjelenteket, az ülést megnyitotta.

A közgyűlés múlt évi jegyzőkönvének hitelesítése után Kolozsi Endre bemutatta a módosított alapszabályokat. Ezekre vonatkozólag a közgyűlés elfogadta Kovács Gyula indítványát: kötelezőleg foglaltassék új szakaszba az, hogy az egylet belép az országos központi községi és körjegyzők egyesületébe.

Ezután a miniszter leirata került sorra, mely a községi jegyzők vasúti kedvezményes utazásának engedélyezését újból megtagadta. A miniszter böcs határozata folytán így tehát előállt az a rendkívül komikus helyzet, hogy pl. a járási irók kedvezményes jeggyel utazhatnak, a községi jegyző azonban nem.

Egy pár érdektelemű ügy letárgyalása után Petneházy az ülést bezárta és Kovács Gyula a község nevében vacsorára hívta meg a megjelenteket.

A társasvacsora.

A Szeghalom község tulajdonát képező községi szálloda éttermben folyt le a társas vacsora s körülbelül 80 teríték mellett fogyott az izletes halászlé, paprikás és túrós csusza.

Az első fogás után Kovács Gyula szeghalmi első jegyző Szeghalom nevében melegen üdvözölte a megjelent vendégeket. Utána Petneházy Ferencz az egyesület nevében köszönte Szeghalom község jóindulatát s éllette Szeghalom lakóit. Kolozsi Endre Csánki Jenő főszolgabíró elítette. Csánki Jenő méltatta a jegyzők buzgó munkásságát a közigazgatásban és éllette őket. Belenczési Dezső, lapunk munkatársa a hazafiság szempontjából, mely működésüket átleni s melylyel a nemzeti állam-

eszmének tesznek szolgálatot, éllette a jegyzőket.

A kedélyes társaság még a késő hajnali órákban is együtt volt.

HIREK.

— **Törvényhatósági bizottsági tagválasztás.** A f. hó 10-én megejtett választás alkalmával az állásra, 76 szótöbbséggel Dancs Szilárd, lapunk munkatársa lett megválasztva.

— **Lelkészválasztás.** Ifju Koren Pál törökbecsei ev. lelkész — ki mint segédlelkész Szarvason is működött — a temesvárovi ág. ev. egyház egyhangulag lelkészévé választotta.

— **Utca-rendezés.** A már felépült járásbírósi palota környékének csinosítása céljából községünk előjárósága a Kossuth Lajos-utcát, a nagytemplomtól kezdve a Piacz-térig alaposan feltöltette s az ez utcában volt s peshedésnek indult nyárfaikat kivágatta. Az Árpád szálloda udvarának északi oldalán elvonuló fal mellett másfél méter magassággal a gyalogjárót feltöltötte, melyet tavasszal asfaltburkolattal fog ellátni. A gyalogjáró mellé s a kivágott nyárfaik helyébe pedig gulaalakú, sudár akáczfák ültetett s a szakadékos és mély árkokat pedig betöltötte. Nagy ideje volt már annak, hogy községünk eme kátyukkal telített utcája végrehalásra rendezessék.

— **A „Fehér-estély”** egyre nagyobb hullámokat ver és az érdeklődés oly arányú iránta, hogy mint Gyomáról írják, melyek fejtorést okoz a rendezőségnek, miként lehetne a falut ez alkalomra kibővíteni.

— **Árlejtés.** Szarvas község rendőrsége és csulesége részére, az 1903. évre szabályrendeletileg megállapított 24 teljes öltözék, 24 nyári nadrág s a kocsisok részére 4 nadrág és mellény elkészítésének árlejtés útján leendő biztosítására az árlejtés f. évi november 17-én délelőlt 9 órakor fog a község háza tanácstermében megtartani. Az árlejtés feltételei a községi számvonónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Új önképzőkör.** A szarvasi ág. ev. tanítóképző intézet buzgó tanára, Papszász Gyula, a tanítóképző növendékei kebelében önképzőkört létesített. Az önképzőkör célja az önképzés, még pedig a magyar irodalom, a pedagógia és a szabad előadásban. Az önképzőkör működése, helyes vezetése mellett igen nagy szolgálatot fog tenni egy a tanítóképezőknek, mint a képezde növendékeinek. Az önképzőkör elnöke lett: Papszász Gyula tanár; jegyző: Hajdu Mihály; aljegyző: Csira Károly; könyvtáros: Bucski Sándor; ellenőr: Csurgai István; pénztáros: Frit Lipót.

— **Törvényhatóságok a tengerszert.** Érdekes átirat érkezett Békésmegye alispáni hivatalához. Szepesvármegye közgyűlése legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a lengyeleknek odaítélt magyar tengerszem ügyében feliratot intéz a magyar képviselőházhoz, melyben az ítélet jogtalannak nyilvánítja és felhívja a kormányt és parlamentet, hogy minden lehető intézkedést tegyen meg a sörélem orvoslására. E kérdésben a decemberi vármegyei gyűlés fog határozni.

— **Nagy kamat.** Szerkesztőségünk a közelmúltban immár a harmadik panaszos levelet kapja, melyben az iránt intéztetik

kérdés, hogy vajlon a békésszentandrási takarékpénztár az apró, kisebb kölcsönök után miért szed oly horribilis magasságú kamatot? Minthogy ez utóbbi panaszos állítását dokumentummal igazolta, amelyből magunk is meggyőződünk, hogy a nevezett takarékpénztár tényleg 10 percentes kamatot szedett; helyén valónak tartjuk, ha a nevezett takarékpénztárt e helyütt kérjük, miként saját érdeke mellett a szegénysorsu, apró kölcsönre szoruló adóssai érdekeit is tartaná szem előtt, mert bizony az a néhány percents különbség, amelyet, ha esetleg leengedne, az a takarékpénztárnak oly nagy veszteséget nem okozna, mint amilyen jót a szegényebb sorsu adóssoknak tenne. Tudjuk, hogy a takarékpénztár, mint részvénytársaság a törvény határain belül, saját hatáskörében úgy és akként tesz, amint jónak és előnyösnek tartja, ámde nem volna szabad szem elől téveszteni ama mondás igazságát sem, amely azt tartja, hogy „leben und leben lassen.”

— **Sok a hamis pénz.** Újgátszik, Szarvaon hálás területre akadtak a hamispénz készítő és forgalomba hozók; legalább erre enged következtetni azon körülmény, hogy a mult héten ismételve, több hamis egy forint és koronás lett elkobozva. Mint különös jelenséget kell felemlítenünk, hogy a forgalomba hozott hamis pénzek túlnyomólag a pósthivatalnál lesnek elkobozva, mert a forgalombahozók azon tévhitben élnek, hogy a pósthivatalnál különösen délelőt a forgalom úgy is elég nagy s így a hamis koronás vagy forintok könnyen elvegyül a többi jó pénz között. Azonban a hamis pénzt forgalomba hozni akarók e hiedelme téves, mert éppen a postán nagyon is megériük, hogy valjon az átadni akart pénz közt nincs-e hamis pénz. Az elkobzott hamisítványok különben a körmezbányai pénzörv hivatal állítása szerint — hová az ily elkobzott pénzek a hamisítvány megállapítása végett felküldetnek — a csalódásig jó utánzatok s nagyon alkalmasak arra, hogy a kevésebb figyelmet meglevesszék. Ismételve felhívjuk a nagyközönség figyelmét arra, hogy az ezüstpénz beváltásánál az esetleges kár és kellemetlenség elkerülése végett, kellő vigyázatot tanusítson.

— **Tolvaj tanoncz.** Dezső Bálint öcsödi szabó tanoncz, kit gazdája Gurbai Sándor pékhez kenyérért küldött, a pékműhelyben felakasztva volt ezüst zseborát és lánczat leemelte és zsebre vágta s aztán mint ki dolgát teljesen jól végezte, haza ment. Este felé, mikor a kutra ment, a lopott órát egy ismerős parasztembernek kínálta megvételre, de vesztére, mert ennek feltűnő az, hogy egy inas gyerek ezüst órát árul, az esetet bejelentette a rendőrségnek. A rendőrség aztán csakhamar el is csípte a tolvaj tanonczot s az elkobzott zseborát az időközben panaszt tevő károsnak visszaadta.

— **Lopás.** Tomán György, szarvasi lakos a mult héten kedden, egész háznépével kiment a piacra s a konyha ajtajának kulcsát felakasztotta a folyosón levő egyik oszlopra. Dolgukat végezvén a piacra, haza érve kinyitották a konyha ajtaját, rögtön szemükbe tűnt, hogy a szoba ajtaja sarkig nyitva volt, majd bemenne a szobába, a ruhaszekrény ajtaját feltörve találták s annak tartalma pedig szét volt dobálva a szobában. Tomán ezt látva, nyomban azon

helyre ment, hol megtakarított pénzét tartotta, de sajnos, hogy úgy a pénznek, mint egy betéti könyveskének is csak hűlt helyét találta. Nyomban jelentést tett a rendőrségnek, hogy 73 korona és 92 fillér készpénz s egy betéti könyveskéjét ellopatta. A rendőrség a nyomozatot be is vezette, több gyanús egyént ki is hallgatott, de a tettest mindezekig nem sikerült ki-nyomozni.

— **Fényes esküvő** volt tegnap d. u. 5 órakor. Disztes és nagy számú közönség előtt vezette oltárhoz a szarvasi ág. ev. ó-templomban Sasó Soma főgymn. tanár Benka Jolán kisasszonyt, Benka Gyula főgymnasiumi igazgató leányát. Az esketési szertartás után, este 7 órakor a főgymn. tornacsarnokában gyűlt össze a mintegy 150 főnyi nézőnép, gazdag és pompás nász-lakomára. A lakoma után táncz volt, amely csak a késő hajnali órákban ért véget.

— **Elsőjegyző választás.** Nagy izgalmak közben folyt le a hétfőn délelőtti Kondoroson, a Subajda Antal nyugdíjazásával megüresedett főjegyzői állásra kiírt választás, melyet Wieland Sándor dr., a szarvasi járás főszolgabírája vezetett. Mi sem igazolja jobban az általánosan felcsigázott érdeklődést, mint azon körülmény, hogy a képviselőtestület csaknem teljes számban (46-ból 42) serleglett össze. A helyzet kialakulása már napok óta sejtette a bekövetkezett eredményt; két erősen szervezett párt állott egymással szemben, Baross István kondorosi másodjegyző s Tóth László eszabai könyvelő érdekében. A megüresedett állásra heten pályáztak, akiket a főszolgabíró kivétel nélkül beigtatta a jelöltek sorába. A választási eljárás során azonban csak az előbb említett két jelöltől volt szó. A meg-ejtett névszerinti szavazásból Baross István kondorosi másodjegyző került ki győztesen 26 szavazattal, Tóth László 16 szavazata ellenében. A megválasztott elsőjegyző a választás után nyomban letette a hivatali esküt.

— **Malálozás.** Oszterland József, szarvasi előkelő iparos f. hó 9-én élete 59 évében, rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

— **A Békésmegyei Egyleti Ifjak Körének közgyűlése.** Folyó hó 8-án folyt le a P. E. I. K.-nek ez idei negyedik közgyűlése, nagy látogatottságnak megfelelő gazdag napirenddel. Miután az átszámoló bizottság pénztári jelentését is tudomásul vette a közgyűlés, megadta a szünidei választmányának a felmentés és lokiismeretes működéséért köszönetet szavazott. — Tudomásul vette a rendes választmányának eddigi intézkedéseit. Fontos, életbevágó indítványok kerültek ezután napirendre s lettek határozatokká. Hogy a legsúlyosabb anyagi helyzetben levő egyetemi ifjak is beléphessenek a körbe és részt vehessenek annak tevékenységében, élvezhessenek a kör nyújtotta kedvezményeket, a tagsági díjat a közgyűlés leszállította évi két koronára. Az irodalmi munkásság minél hathatósabb kifejése céljából, a jövőben pályadíjakat tűz ki a kör. És hogy ezen munkásság ne csupán félig végzett munkát eredményezzen, a jövőben a közgyűlés elé kerülő irodalmi termékeket és szavalatokat megbeszélés és bírálattárgyává teszi. Új életet, nagyobb lendületet hivatkozta megteremtteni e határozatok. Elhatározta a kör, hogy a következő közgyűlés idejének egy részét Birtsebet királyné áldott emlékének szenteli. Kresmárik Endrének „A jelenkor ifjúsága — az

idealizmus hanyatlása” című gondolatban tartalmas, nyelvezetében magyaros értekezésést hallgatta meg a kör, majd Behan Pál „Az elesettek álmaim virasztom” és Dimák Géza „Walesi bárók” szavalatát fogadta kitüntető elismeréssel.

— **Jótekonycélú sorsjáték.** A Nagyvárad Protestáns Jótekonycélú Egyesület a Nagyváradon felállítandó protestáns tanítóképző javára tárgysorsjáték rendezését határozta el, melynek huszár az évi november elsejére volt kitűzve. Minthogy azonban a kibocsátott 100,000 darab 50 filléres sorsjegyből rendező-bizottság a pénzügyminiszter engedelmé alapján a húzást 1903 november elsejére halasztotta el.

— **A tanítók fizetésének rendezése.** Az állami tisztviselők fizetésének rendezése alkalmából természetesen gondolni kellett a tanítók helyzetének javítására is — és így rövid idő alatt most már másodízben — fog foglalkozni a törvényhozás azzal, hogy rendezze a tanítók fizetését. A tervezett fizetésrendezéssel azonban nincsenek megelégedve a tanítók. Ez érthető, mert tagadhatatlan az, hogy nem az ő hivatásuk fontosságához illendő áldozatkészséggel bánik el velük a javaslat. Már is több fetszólalás érkezett a kultuszminisztériumhoz. A Beregvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület is fölírta a tanítók érdekében s mozgalomra, kérelmezésre és tiltakozásra készülnek sokféle a tanítói körök is.

— **A százeves Nemzeti Múzeum.** E hónap végén ünnepli az ország a Nemzeti Múzeum százeves fennállásának jubileumát. Az ünnepélyen alkalmasint jelen lesz a király is. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a Nemzeti Múzeum küldöttségével a napokban Bécsbe utazott, hogy ő felségét az ünnepélyre meghívja.

— **Amerikai csoda.** A legnagyobb amerikai csoda a tizenöt éves Jack Cooka, a világ legfiatalabb egyházszónoka. Ez a gyermek tíz nagy amerikai metodista gyülekezetnek egymás után következő tíz ójelen prédikált. A kis csoda Európába készül legközelebb, Barnurnja már meg is született egy Russel Coutts nevű tiszteletes személyében, aki Londonban kezdi meg párlfogolójával a körutat, hogy aztán az egész egyesült királyságban folytassa. A Daily Graficeben már meg is jelent a kis Jack arcképe.

— **A legnagyobb fizetések.** A világ legnagyobb fizetésű embere kétségkívül: Schwab, az Egyesült Államok acéltartal-jának fiatal elnöke. Állandó fizetése öt millió korona s ezenfelül egynegyedrészen részesedik a kartell tiszta jövedelméből. A negyed százalék a mult évben 800 ezer korona volt. — Nagy távolságban jó utána Loubet, a francia köztársaság elnöke, 600 ezer koronával. Azután Jean de Leszké, a világhírű tenorista, majd New-York nagy biztosító társaságainak elnökei 500 ezer koronás fizetéssel. Azután a cantenburgi érsek, akinek 385 ezer koronából, az indiai alkirály, akinek 360 ezer koronából kell megélni s végül Roosevelt az Egyesült Államok elnöke, akinek 250 ezer korona fizetése van.

— **Táncpróba-béle.** Nagyszámu és előkelő közönség gyűlt egybe f. hó 8-án, szombaton este az Árpád szálloda nagytermében, hol Dobos Adolf a szülő, valamint a nagy közönség meglepődése és osztatlan tetszése mellett mutatta be növendékeinek haladását a táncz művészetében. A bemutatott tánczok egytől-egyig rendkívül jól sikerültek, valamint fényesen sikerült maga a tánczmulatság is, melyről csak a reggeli órákban távozott el a közönség.

Tréfa és való.

(Az „Árpád“ kávéházból.) *Blan Pinkás:* Mieshoda hasonlóságt thonász te meg

Nácziám, a ki vagy a kis Kohn, meg a Nádasai oresság kaucaiója khűzt?

Kopferstein Náci — ?

B. P. Nü, hát mindkettőt keresik.

K. N. Kheressenek a the gymrodna egy thoronyórát léncezsal.

(Suttonné tizenkét parancsa.) New-Yorkban a minap bíróság előtt állt egy boldogtalan férj, mr. Byron Suttón, kit neje panaszára letartóztattak, mert nejét elhagyta. Suttón egész védekezése csak abból állt, hogy fölolvassa a vádlottak padjáról neje tizenkét parancsát, de ez elég volt arra, hogy a bíróság fölmentse. Szól pedig ez a tizenkét hitvesi regula következőképen:

1. Kelj föl mindennap reggel öt órakor és ne várd, hogy felköltsenek.

2. Mindent, a mi a vasárnapi ebédhez szükséges, neked kell a házhöz szállítani.

3. Minden héten öt tortához valót lieferájl.

4. Végy minden héten kedden és szombaton egy kiló marhahúst.

5. A magadébol ruházkodj, de tisztességesen, hogy meg ne utáljalak.

6. Ne légy goromba soha, a káromkodástól pedig egyáltalán tartózkodjál.

7. Mindea vasárnap pontosan menj el az Isten tisztelőre és ne várd, hogy a templomba én kergesselek.

8. Az anyád üzleteivel hagyj föl és küld vissza a tehenét, mert nem érek rá ezekkel a számárságokkal foglalkozni.

9. Mindennap két pint tejet végy.

10. Legalább hetenkint egyszer fürödj.

11. A cselédet ne hajszold, mint a bolond, minden apróságért és ne cipeltess vele nehéz terheket.

12. Sáros lábbal be ne lépj az ajtón, ha azt nem akarod, hogy kidobjalak.

Ebből a tizenkét parancsból a bíró is megértette, hogy milyen asszony volt Suttón Dóra és belátta, hogy az így meg-regulázott férj csak magasabb kényszernek engedett, amikor a faképnél hagyta.

CSARNOK.

Hölgyek természetrajza.

— *Ira: Dr. Faragó Mór.* —

(Folyt. és vége.)

II.

A szintér: ugyanaz. Idő: két hónappal később. A sétatér fái sárguló leveleiket hullatják, melyeket a gyöngye szél az utakon esomókba hord.

Ugyanazon padon ülnek Sárka és Juliska. Idomaikat ősi ruha takarja. Gondolataikkal elfoglalva, csendesen vannak egymás mellett.

Juliska: Tehát menyasszony vagy?

Sári: Ugy bizony s boldogabb lény nincs e földön nálam.

Juliska: S völegényed Jánosi Gusztáv ügyvéd.

Sári: A kinél szebb, férfiasabb, gyöngédebb, odaadóbb ember nincs a világon. Ki engem végtelenül szeret. Kiert élni — ha kell, meghalni is — mindig kész vagyok.

Juliska: Csudálatos. Az ámulattól beszélni is alig tudok.

helyre ment, hol megtakarított pénzt tartotta, de sajnos, hogy úgy a pénznek, mint egy betéti könyvecskének is csak hűlt helyét találta. Nyomban jelentést tett a rendőrségnek, hogy 78 korona és 92 fillér készpénzt s egy betétkönyvecskéjét ellopatták. A rendőrség a nyomozatot be is vezette, több gyanús egyént ki is hallgatott, de a tettest mindezeideig nem sikerült ki-nyomozni.

— **Fényes esküvő** volt tegnap d. u. 5 órákor. Diszcs. és nagy számu közönség előtt vezette oltárhoz a szarvasi ág. ev. ótemplomban Saskó Soma főgymn. tanár Benka Jolán kisasszonyt, Benka Gyula főgymn. tanár igazgató leányát. Az esketési szertartás után, este 7 órákor a főgymn. tornacsarnokában gyűlt össze a mintegy 150 főnyi nézőnép, gazdag és pompás nász-lakomára. A lakoma után táncz volt, amely csak a késő hajnali órákban ért véget.

— **Elsőjegyző választás.** Nagy izgalmak közben folyt le hétfőn délelőtt Kondoroson, a Suhajda Antal nyugdíjazásával megüresedett főjegyzői állásra kiírt választás, melyet Wieland Sándor dr., a szarvasi járás főszolgabírája vezetett. Mi sem igazolja jobban az általánosan felcsigázott érdeklődést, mint azon körülmény, hogy a képviselőtestület csaknem teljes számban (46-ból 42) sereglett össze. A helyzet kialakulása már napok óta sejtette a bekövetkezőt eredményt; két erősen szervezett párt állott egymással szemben, Baross István kondorosi másodjegyző s Tóth László eszabai könyvelő érdekében. A megüresedett állásra heten pályáztak, akiket a főszolgabíró kivétel nélkül beigtatta a jelöltek sorába. A választási eljárás során azonban csak az előbb említett két jelöltől volt szó. A meg-ejtett névszerinti szavazásból Baross István kondorosi másodjegyző került ki győztesen 26 szavazattal, Tóth László 16 szavazata ellenében. A megválasztott elsőjegyző a választás után nyomban letette a hivatali esküt.

— **Halálozás.** Oszterland József, szarvasi előkelő iparos f. hó 9-én élete 59 évében, rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

— **A Békésmegyei Egyetemi Ifjak Körének közgyűlése.** Folyó hó 8-án folyt le a B. E. I. K.-nek ez idei negyedik közgyűlése, nagy látogatottságnak megfelelő gazdag napirenddel. Miután az átszámoló bizottság pénztári jelentését is tudomásul vette a közgyűlés, megadta a szünidei választmányának a felmentést és lelkiismeretes működéséért köszönetet szavazott. — Tudomásul vette a rendes választmányának eddigi intézkedéseit. Fontos, életbevágó indítványok kerültek ezután napirendre s lettek határozatokká. Hogy a legsúlyosabb anyagi helyzetben levő egyetemi ifjak is beléphessenek a körbe és részt vehessenek annak tevékenységében, élvezhessék a kör nyújtotta kedvezményeket, a tagsági díjat a közgyűlés leszállította évi két koronára. Az irodalmi munkásság minő! hathatósabb kifejtése céljából, a jövőben pályadíjakat tűz ki a kör. És hogy ezen munkásság ne csupán félig végzett munkát eredményezzen, a jövőben a közgyűlés elé kerülő irodalmi termékeket és szavaltokat megbeszélés és bírálat tárgyává teszi. Új életet, nagyobb lendületet hivatják megteremteni e határozatok. Elhatározta a kör, hogy a következő közgyűlés idejének egy részét Erzsébet királyné áldott emlékének szenteli. Kresmátrik Endrének „A jelenkor ifjúsága — az

idealizmus hanyatlása” című gondolatban tartalmaz, nyelvezetében magyaros értekezését hallgatta meg a kör, majd Behan Pál, az elesettek álmaivirasztom” és Dimák Géza „Walesi bárdok” szavaltát fogadta kitüntető elismeréssel.

— **Jétékonyezélu sorsjáték.** A Nagyvárdi Protestáns Jétékony Egyesület a Nagyváradon felállítandó protestáns tanulóképző javára tárgysorsjáték rendezését határozta el, melynek húzása ez évi november elsejére volt kitűzve. Minthogy azonban a kibocsátott 100,000 darab 50 filléres sorsjegyből rendező-bizottság a pénzügyminiszter engedelmé alapján a húzást 1903 november elsejére halasztotta el.

— **A tanítók fizetésének rendezése.** Az állami tisztviselők fizetésének rendezése alkalmából természetesen gondolni kellett a tanítók helyzetének javítására is — és így rövid idő alatt most már másodszorra — fog foglalkozni a törvényhozás azzal, hogy rendezze a tanítók fizetését. A tervezett fizetésrendezéssel azonban ninosenek megelégedve a tanítók. Ez érthető, mert tagadhatatlan az, hogy nem az ő hivataluk fontosságához illendő áldozatkész-séggel bántik el velük a javaslat. Már is több fetszólalás érkezett a kultuszminiszteriumhoz. A Beregvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület is fölirt a tanítók érdekében s mozgalomra, kérelmezésre és tiltakozásra készülnek sokféle a tanítói körök is.

— **A azazéves Nemzeti Múzeum.** E hónap végén ünnepli az ország a Nemzeti Múzeum százéves fennállásának jubileumát. Az ünnepélyen alkalmasint jelen lesz a király is. VI. Sissi Gyula közoktatásügyi miniszter a Nemzeti Múzeum küldöttségével a napokban Bécsbe utazott, hogy ő felségét az ünnepélyre meghívja.

— **Amerikai csoda.** A legújabb amerikai csoda a tizenöt éves Jack Cooka, a világ legfiatalabb egyházszónoka. Ez a gyermeköz tíz nagy amerikai metodista gyülekezetnek egymás után következő tíz éjjelen prédikált. A kis csoda Európába készül legközelebb, Barnumja már meg is született egy Russel Coutts nevű tiszteletes személyében, aki Londonban kezdi meg a pártfogoltjával a körutat, hogy aztán az egész egyesült királyságban folytassa. A Daily Graphicben már meg is jelent a kis Jack arcképe.

— **A legnagyobb fizetések.** A világ legnagyobb fizetésű embere kétségkívül: Schwab, az Egyesült Államok acélkarteljónok fiatal elnöke. Állandó fizetése öt millió korona s ezenfelül egynegyedrészből részesedik a kartell tiszta jövedelméből. A negyed százalok a múlt évben 800 ezer korona volt. — Nagy távolságban jó utána Loubet, a francia köztársaság elnöke, 600 ezer koronával. Azután Jean de Iteszke, a világhírű tenorista, majd New-York nagy biztosító társaságainak elnökei 500 ezer koronás fizetésükkel. Azután a cantenburi érsek, akinek 385 ezer koronából, az indiai alkirály, akinek 360 ezer koronából kell megélni s végül Roosevelt az Egyesült Államok elnöke, akinek 250 ezer korona fizetése van.

— **Tánczpróba-bal.** Nagyszámu és előkelő közönség gyűlt egybe f. hó 8-án, szombaton este az Árpád szálloda nagytermében, hol Dobos Adolf a szülők, valamint a nagy közönség meglepőedése és osztatlan tetszése mellett mutatta be növendékeinek haladását a táncz művészetében. A bemutatott tánczok egytől-egyig rendkívül jól sikerültek, valamint fényesen sikerült maga a tánczmulatság is, melyről csak a reggeli órákban távozott el a közönség.

Trefa és való.

(Az „Árpád” kávéházból.) *Blan Pinkász:* Micshoda hasonlóságt thonálz te meg

Nácizkám, a ki vagy a kis Kohn, meg a Nádasai ország kaucaioja khúzt?

Kopferstein Náci — ?

B. P. Nü, hát mindkettőt keresik.

K. N. Kheressenek a the gumrodha egy thoronyórát lánczezal.

(Suttonné tizenkét parancsa.) New-Yorkban a minap bíróság előtt állt egy boldogtalan férj, mr. Byron Sutton, kit neje panaszára letartóztatuk, mert nejét elhagyta. Sutton egész védekezése csak abból állt, hogy fölolvassa a vádlottak padjáról neje tizenkét parancsát, de ez elég volt arra, hogy a bíróság fölmentse. Szól pedig ez a tizenkét hitvesi regula következőképen:

1. Kelj föl mindennap reggel öt órákor és ne várd, hogy felöltselek.
 2. Mindent, a mi a vasárnapi ebédhez szükséges, neked kell a házhoz szállítani.
 3. Minden héten öt tortához válót li-ferájlj.
 4. Végy minden héten kedden és szombaton egy kiló marhahúst.
 5. A magadébol ruházkodj, de tisztoségesen, hogy meg ne utáljalak.
 6. Ne légy goromba soha, a káromkodástól pedig egyáltalán tartózkodjál.
 7. Mindea vasárnap pontosan menj el az Isten tiszteletére és ne várd, hogy a templomba én kergesselek.
 8. Az anyád üzleteivel hagj föl és küld vissza a tehenét, mert nem érek rá ezekkel a számárságokkal foglalkozni.
 9. Mindennap két pint tejet végy.
 10. Legalább hetenkint egyszer fürödj.
 11. A esedéket ne hajszold, mint a bonlond, minden apróságért és ne cipeltess vele nehéz terheket.
 12. Sáros lábbal be ne lépj az ajtón, ha azt nem akarod, hogy kidobjalak.
- Ebből a tizenkét parancsból a bíró is megértette, hogy milyen asszony volt Sutton Dóra és belátta, hogy az így meg-regulázott férj csak magasabb kényszernek engedett, amikor a faképnél hagyta.

CSARNOK.

Hölgyek természetrajza.

— Ira: Dr. Faragó Mór. —

(Folyt. és vége.)

II.

A szintér: ugyanaz. Idő: két hónappal később. A sétatér fái sárguló leveleiket hullatják, melyeket a gyöngye szél az utakon esomókba hord.

Ugyanazon padon ülnek Sárka és Juliska. Idomaikat öszi ruha takarja. Gondolataikkal elfoglalva, esendesen vannak egymás mellett.

Juliska: Tehát menyasszony vagy?

Sári: Ugy bizony s boldogabb lény nincs e földön nálam.

Juliska: S vőlegényed Jánosi Gusztáv ügyvéd.

Sári: A kinél szebb, férfiasabb, gyöngédebb, odaadóbb ember nincs a világon. Ki engem végtelenül szeret. Kiért élni — ha kell, meghalni is — mindig kész vagyok.

Juliska: Csudálatos. Az ámulattól be-szélni is alig tudok.

Sári: Mi olyan csodálatos neked?

Juliska: Hát hogy ne csodálkoznám. Hiszen azt mondtad nem is olyan régen, hogy János ostoba fráter.

Sári (arca piros, mint a rák): Én mondtam volna?

Juliska: Meg hogy lump, kinek párja nincs.

Sári: Talán rosszul emlékezel?

Juliska: Meg, hogy nincs izlése s hogy a mai fiatal embereknek egyáltalán nincs izlésük.

Sári: (Keresi a szavakat, de nem találja meg őket.)

Juliska: Aztán azt is mondtad, hogy durva, mint a pokrócz, hogy szenvedhetlen, kiállhatatlan ember.

Sári (hebegve): Lehetetlen.

Juliska: S rövid idő alatt, nemcsak, hogy alaposan megváltozott felőle a véleményed, de még a felesége is leszel.

Sári (ki végre magához tér meglepéléséből): Hát tudod, kedves Juliskám, ha mindazt mondtam is, miket te itt szemre velsz, lehet, hogy azért mondtam, mert akkor Jánosit még nem ismertem közelebből. De most, hogy ismerem, rajogással szeretem és a felesége leszek.

Juliska nem szólt semmit, de ha sötét nem volna, arcán gunyos mosolyt láthatna a szemlélő.

Még rövid ideig sétálnak a téren. Sári jövő boldogságát ecsetelő ékes szavakkal, Juliska még csendesen hallgatja. Aztán lassan lepdögölve megindulnak a város felé.

III.

Csudálatos teremtmények a nők. Ha valamelyik férfi — legyen az a legszebb, legjelesebb körülben — őket elmellőzi, szívükben gyakran a gyűlöletnek legmagasabb lángjai lobognak ellene. De menten kedvességé, szereteté változik e gyűlölet, ha ugyanazon férfi hódolatát közeledik feléjük.

KÖZGAZDASÁG.

Piacz.

— Péntek, November 14. —

Elkelt 2000 mm. búza.	frt.
Flom piros búza	7 25—7 30
Jobb faj merkantil	7 10—
Merkantil sárgás	6 90—
Üszkös búza	6 70—
Uj zab	— — —
Uj köles	— — —
Ó-tengeri	6 20—
Tengeri új száraz	3 50—
Luczerna mag prima	56—00

Gyümölcsértékesítési kurzus nők részére. Darányi földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a budapesti kertészeti tanintézetben a jövő hó 25-től a nők részére kurzus rendeztessék. Ezen a kurzuson a a gyümölcs szedését, a különböző csomagolási módokat, a gyümölcs-aszalást, gyümölcszések, sajtok, kocsonyák, cukros aszalványok készítését és a különböző befőzési módokat fogják tanítani. A jelentkezők saját költségükön látják el magukat, állami segínyt vagy ösztöndíjat nem adnak. A kurzusra augusztus 10-ig kell a kertészeti

tanintézet igazgatóságánál jelentkezni (Budapest, Ménes-ut 45. sz.)

Tartós magyar földön termő téli almafajok. Téli almák, melyek másjusz elállanak, magyar termések közül a következők: Kapuczinus renett, De Cocinchine, Raffai almája, Harang-alma, Ananász renett, Havasi fürtös, Kanadai renett, Sletlini sárga, Csehalma, Pusztai sárga, Komvallini zamatos, Baumann piros téli renett, Makonsárga, Kínai szürke renett, Darualma, Huisman almája, Angol arany renett, Müller csucos almája, Uj hó peppin Mela Carló, Angol téli arany pármen, Gräfenbergi, Piros ananász, Sturmer peppinje, Bordatlan piros calvill, Calvillszerű renett, Angol téli piros pármen, Bánfiy Pál, Multhaupt carmin renett, Londoni peppin, Bleinheimi peppin, Csikos gyöngyi, Török muskotály, Casseli nagy renett, Pónyikalma, Batulalma, Mandula renett, Gesdonki renett, Dietzi arany renett. Ezeket azért soroljuk elő, hogy a ki téli almákat óhajt szeüzcs által nemesíteni, alkalmá van azt eszközözni.

Borjak tetvessége. A tetvek előlése céljából a 2—3%-os kreolin vagy lysol-oldattal, ugyszintén 5%-os dohányfőzettel való mosások alkalmazhatók; feltéve, hogy az állatok a teljes megszáradásig mérsékelten meleg istállóban tartathatók. Nevezett folyadékkal az éősdiék által elpett helyeket le kell mosni, többnyire más egyszerű mosás elegendő. — Ha az ugyanazon istállóban levő borjak között csak néhány beteg, akkor a szürke higanykenőcsöt is lehet használni oly módon, hogy abból mogyorónyi részletet az állat tarkójára kenünk. Akármilyen kezelés vétetik igénybe, azt a petékből időközben kifejlődő éősdiék előlése végett 3—4 nap múlva ismételni tanácsos.

Irodalom.

— Magyar birodalom története. Ilyen című két kötetben megjelenő új munkának első füzeté felszük elűttünk. Szerzője Acsády Ignáz, kiadója az Alleneum. Mikor az új munkának nevezük, akkor nemcsak megjelenése idejére gondolunk, hanem arra a szellemre, arra a felfogásra is, mely benne megnyilvánul. Nem kell az olvasónak sokat lapoznia a munka eddig megjelent részében és meggyőződik, hogy Acsády könyve semmitől eddig megjelent magyar történelhez nem hasonlítható. Egyikből sem domborodik ki olyan élesen, hogy ezt a nemzetet a benne kialakult néposztályok összessége tartotta fenn, hogy dicsőségében ép oly része van a munka hajnokainak, mint kardforgató vitézeinek. Acsády az első, ki a földmívelő jobbágyot, az ipar és kereskedelem útjától és felvirágoztatól, a szellem, a gondolat hőseit az őket megillető helyhez juttatja a magyarság ezeréves történetében. Egyiknek sem kedvez a másik rovására, mindegyik egy-egy színe a képek, melyet a magyar történelőről fest, egy-egy színe, mely a többihez simul valamennyivel nagy harmóniába olvad össze. Nem csak azt mutatja meg Acsády, hogy mini küzdött a magyarság fennmaradásáért, hanem azt is, hogy mint használta fel a kivolt eredményeket, mint illesztet minden megszerzett követ államiságának mind magasabbra emelkedő épületébe. Megajzolta a magyar nemzetet a harcra, meg ott-hona meghiit körében, magánéletének legjellegzetesebb vonásaiban. Valóban az egész magyar nemzet történetében ez nem csak felfogásában juttatván kellő helyet a nép minden rétegének, hanem feldolgozása módjára

ban is megemlékezvén róluk. Ragyogó nyelve stílusának emelkedettsége soha sem válik a könnyű megértés akadályává. A munka értékét a szélesebb körűolvasó közönség szemponljából, nőveli aránylagos rövidsége, a kiállítás fénye a szöveg közé szorított illusztrációk sokasága és a mű rendkívüli olcsósága, a mennyiben egy-egy füzet ára 50 fillér, az egész negyven füzetes munkának bolti ára pedig füzve 14 korona less.

Szerkesztői üzenetek.

— Névtelen levelekre nem válaszolunk. —

Velencei Mór Szarvas. Némi simítással s csak a kezdőbetűk alatt a jövő számban.

Klváncsi, Mucsa szokás miszerint azt hiszik, hogy minden a lapban megjelenő cikket a szerkesztők írják. Mire valók volnának akkor a bel-kül munkatársak, tudósítók stb. Különben az illető felhatalmazás nélkül a cikkírókat csak a sajtóbiróságnak nevezük meg.

Egy polgár, Szarvas. Hogy a község mért nem ismereti a lapokban a villamvilágítás tervezését s mért nem igyekszik a lapok utján megkedvelni s minél szélesebb körben ismertetni ez eszmét, azt — mint sok egyéb a községházáról kiinduló dolgot — mi sem tudjuk.

Nyilttér.

(E rovatban közléteikért nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátaink és ismerőseink, akik isteben boldogult, felejtethetlen férjem, illetve szeretett jó apánk, **OSZTERLAND JÓZSEF** végös tisztességétellen megjelentek s szívvel részvétükkel a pótolhatatlan veszteség felett érzett mély fájdalomukat enyhíteni kegyeskedtek, fogadják legmélyebb hálánkat és forró köszönetünket. Szarvason, 1902 november hava. özv. **OSZTERLAND JÓZSEFNÉ** és családja.

Meghívó.

Az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos központi Hitel-szövetkezet kötelékébe tartozó Szarvasi ipari hitel és árucarnok szövetkezet mint az országos központi hitelszövetkezet tagja **1902. évi november 23-án délután 2 órakor** A SZARVASI IPARTESTÜLET helyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tartl,

melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghivatnak.

NAPI REND:

1. Az 1902. évi május hó 25-én tartott közgyűlés megemissített határozatainak megismérlése, ehhez képest:

a) az alapszabályok 6. §-ának olyatén módosítása, hogy a szövetkezet tagja nemcsak iparos, de kigazda is lehet;

b) igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása.

2. Az intézet részére szükséges üzleti helyiség iránt az ipartestülethez intézendő kérelem.

3. Indítványok.

Kelt Szarvason, 1902. évi október hó 29-én.

49. 2—1

Az igazgatóság.

Olcsó és mégis jó KŐSZÉN és TŰZI-FA.

Hirdetmény.
Erdőim kőszénbányáim nincsenek, különvonatok sem szállítják részemre a tüzi-fát és kőszént, mégis azon helyzetben vagyok, hogy Szarvason, Kossuth-utca 490. sz. alatti tüzi-fa és kőszéntelepemről fűtő és kovács-szenet, valamint száraz és egészséges tüzi-fát jutányosabban szállítok, mint bárki más Szarvason. — Tüzi-fát megrendelés szerinti nagyságra fűrészelve és aprítva is szállítok. — Egyben tudatom a n. é. közönséggel, hogy Piacz-téri üzletemben friss kassai virsli állandóan kapható. Tisztelettel
PLETENIK JÓZSEF, kereskedő.

DOLESCH JÓZSEF 1075.
SZ. HÁZÁNÁL KÉT SZOBA
MAGÁNOS URAK RÉSZÉRE
.....KIADÓ.....

ÁRJEGYZÉK

POPJÁK GYÖRGY tüzifa- és szénüzletéből Szarvason,

(Jókai Mór-utca 1254—55. számok alatt, a piac tértől mellett).

Tüzifa.

	Korona	All.
Bükk-, vagy cser-, hasábos fa vagononként Szarvas állomásnál 10,000 kgr.	144	—
Kővezetvám és vagonból kirakás külön	4	—
Házhoz szállítás és összerakás külön	8	—
Felvágva, hazaszállítva 100 kgr.	2	—
Egyszerre 5 métermázsa vételnél	1	80
Méterenként össze rakva és hazaszállítva	18	—

Kőszén.

Rendelő címére feladva, házhoz szállítva 10,000 kg.

Porosz max Grube, legprimább darabos- vagy koczka-szén	360	—
Porosz szalon, darabos- vagy koczka-szén	320	—
Petrozsényi darabos- vagy koczka-szén	260	—
Salgótarjáni tömör-szén	220	—
Vulkán legjobb hazai darabos vagy koczka-szén	270	—
Tatai tömör-szén	235	—
Légszusz-koksz prima	410	—
Tatai brikett (legjobb) szalon szén	250	—

Raktáron levő szenek árai hazaszállítva és pormentesen átrostálva.

Porosz max 100 kgr.	3	80
Porosz szalon szén 100 kgr.	3	60
Vulkán szén 100 kgr.	3	20
Petrozsényi 100 kgr.	3	—
Salgótarjáni 100 kgr.	2	60
Légszusz koksz-szén 100 kgr.	4	40
Tatai brikett 100 kgr.	2	90

Videki bevőnek, a menyiben a szállítást nem kívánja, minden szén 20 fillérrel olcsóbb 100 kilogrammonként.

Építkezés.

Mész, égetett, darabos, híres lalásinezi	3	60
Mész, égetett, (más bányákból) jó darabos, 100 kgr.	3	20
Portland cement (állandóan friss) 100 kgr.	7	—
Román cement " 100 kgr.	3	20
Éles homok, vékánként	—	30
Elszigetelő-lemez 5 ^m erős	1	—
Nedves falaknak szárúzzá tétele saját tapasztalat alapján aszfalttal ☐ méterenként	—	50

Nagyobb megrendelésnél megfelelő árengedmény.

Ipari cikkek.

Kovács-szén osztrai 100 kgr.	4	—
Faszén 100 kgr.	6	—
Karbolincum 100 kgr.	24	—
Szőlőkarókat (tölgyfából) jutányos áron szállítok.		

T. vevő közönség nagybecsű megrendelését kéri

POPJÁK GYÖRGY.

Műterem
megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Szarvason, Új-templom-utca 1624. sz. a. **fényképészeti műtermet nyitottam.** Készítek a legkisebb visite alakú képektől egész életnagyságú képekig, művészies kivitelben. — Családi és alkalmi képek felvétele végett, kívánatra házhoz is elmegyek. **!! Juttányos árak, pontos kiszolgálás, kifogástalan képek !!**

— 3 drb. visit alakú fénykép ára 2 korona. —

A n. é. közönség b. pártfogását kéri **Darida Mihály,** a fényképész.

Vihar-zúgás, Paccirta-dal.

— Kötetmennyek —

Írta: **FARKAS ANTAL.**

000 ÁRA: FÉLVE 1 K. 000
ANGOL VÁZONKÉRTÉSBEZ 2 K.

— Kapható: —
Müller Károly könyvkereskedésében és a lap nyomdájában.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy **üzletemet magnagyobbítva,** eddigi üzletem mellett **kész ruharaktárt** rendeztem be. Állandóan nagy raktárt tartok egy férfi és gyermekruhákban, mint női confectionban. Egyben ajánlom az őszi időnyre **úri és női divatárú üzletemet,** ahol az összes czikkék, mint úri-, női- és gyermekcipők, faherneműk, keztyűk, csipkék, száragok, kalapok, esőernyők stb. a legelső minőségben, legolcsóbb árban beszerezhetők. A t. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok **Ungár Jónás.**

DOLESCH JÓZSEF könyvnyomdájában **egy jócsaládból való FIU, ..** **00 TANULÓUL 00** — felvétetik. —

Két kertész tanonecz akik a magyar nyelven kívül a **lóti vagy német nyelvet is beszélik,** azonnal felvételnek. Bővebb felvilágosítást ad Papkertben **Jelének**

Épület- és díszmű-árúk. **Fürdő és vízvezeték berendezések.** **Acetylen felszerelések.**

Üzlet-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint Szarvason, a **Deák Ferencz-utca 556. sz. a.** Baginyi-féle házban, a Szarvasi Hitelbankkal szemben törvényszékiileg bejegyzett cézégem alatt, egy új, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **BÁDOGOS ÜZLETET** nyitottam. Raktáron tartok mindennemű konyhafelszerelési czikkeket, díszdényeket, horgonyrész és más fémekből. Elvállalok bármennemű bádogos munkát, u. m. torony- és tetőfedések, csatornák, vízgyűjtő-katlanok, tetőablakok, vázák és esőcsök egyszerű és díszes kivitelben. Ezenkívül elvállalok vízvezeték és hűtőberendezéseket, szagtalan closet felszerelését, **Acetylen berendezéseket.**

Pontos és gyors munka. Juttányos árak. Mérték és rajz szerinti megrendelések pontos kiviteléért szavatolok. És minden e szakmába vágó munka és javítás elfogadatik.

Egyben van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, miként Kerekes Mihály b. csabai cserépkályha-készítőnek terakata van üzletemben, hol is az érdeklődők azt megtekinthetik s esetleges megrendeléseket, kályhajavítását, átrakását és tisztítását is elfogadom.

Beesés pártfogásukat kéri alázatos szolgáljuk:

FORSTER KÁROLY

Cserépkályha raktár.

↔ Diszes szemfödelek s érczkoporsók. ↔

Marosi Pál

épület- és bútör-asztalos
temetkezési intézete

SZARVASON 1571. sz. alatt,
Kossuth- és Hunyadi-u. sarkán
[Konstantinovic-féle ház].

Matracz-párnák.

Jutányos árak.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy évek óta fennálló
épület- és bútörműhelyemet, ércz- és fakoporsó raktáramat

újólág berendeztem s minden iparkodásom odairányul, hogy a n. é. közönségnek
e nemű gyártmányokkal, u. m. a **legkímélőbb anyagból készült ércz-,
tölgy- és fenyőfa-koporsókat**, továbbá szemfödelt, matracz-párnát, természetes
és csinált virágokból készült **koszorúkat**, feliratos szalagokkal, a lehető
legnagyobb választékban tetemesen leszállított árak mellett szolgálhatok.

Elvállalok minden rendű és rangu temetések rendezését a legdíszesebbtől a legegyszerűbbig —
fakoporsók 2 koronától s érczkoporsók 68 koronától feljebb — kívánatra díszes gyászkoscsival, szoba-
behuzattal, gyászlobogó, díszes ravattakarók, gyertyatartók és fátyllyal, azonkívül sírfeldíszít-t, hull-
laszállítást vidékre és viszont, szóval minden e téren előforduló megrendeléseket a legpontosabban és
legjutányosabban eszközölk.

===== Gyászjelentések nyomtatását és szétküldését is eszközölk. =====

M ly tisztelettel

MAROSI PÁL épület- és bútörasztalos
= SZARVASON.

* Sirkoszorúk és szalagok. *

o o DOLESCH JOZSEF o o

.Belicey-út. **könyvnyomdája** .Szarvason.

Hibátlan munka!

ELVÁLLALOK
A KÖNYVNYOMDÁSZATBAN
ELŐFORDULÓ
MINDEMFELE MUNKÁKAT.

.Báli meghívók.
..Táncrendek..
...Névjegyek..
..Levélpapírok..
...Borítékok..
..Gyászjelentések..
...Körlevelek..
...Számlák..
...Jegyzékek..
...Részvények..
..Évi jelentések..

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. közönség
b. figyelmébe ajánlani a modern
kor igényeinek teljesen megfelelő,
a legújabb irányzatú betűkkel és
gépekkel dúsán felszerelt o o o o

KÖNYVNYOMDÁMAT.

Mely körülménynél fogva vállal-
kozok minden a könyvnyomdá-
szatban előforduló munkák izlé-
ses, gyors és pontos elkészítésére
a legjutányosabb árak mellett, o o
Becszes megrendeléseiket kérve,
tisztelettel DOLESCH JOZSEF.

Iszléses kiállítás!

NYOMDÁM
TÖBBSZINBENI MUNKÁK
NYOMTATÁSÁRA
DÚSAN VAN BERENDEZVE.

...Díszművek...
...Könyvek...
...Arj. gyzék...
...Naptárak...
...Ujságok...
..Alapszabályok..
...Röpiratok...
...Színlapok...
...Bárczak...
..Falragaszok..
...Táblázatok...

Jó anyag!